

На основу члана 55. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/2005, 100/2007– аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење и 68/2015.), и члана 81 Статута Филозофског факултета Универзитета у Нишу, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу, на седници одржаној 23.3.2016. године, усвојило је

ПРАВИЛНИК О СТРУЧНОЈ ПРАКСИ КОЈУ СТУДЕНТИ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ ОБАВЉАЈУ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИМ УСТАНОВАМА

Члан 1.

Сви студенти Филозофског факултета у Нишу на департаментама на којима се (кроз студијске програме основних и мастер студија) стичу квалификације за обављање послова наставника и/или стручног сарадника у образовању, у обавези су да обаве стручну праксу у образовно-васпитним установама, у складу са студијским програмом.

Стручна пракса као део предиспитних активности из педагошко-психолошко-методичких предмета, који се слушају на Филозофском факултету у Нишу, спроводи се у циљу стицања првих искустава у наставном раду (*наставна пракса у оквиру Методике наставе* одређеног наставног предмета), као и другим видовима образовно-васпитног рада (*стручна пракса у оквиру осталих педагошко-психолошких предмета*), и припреме за полагање испита. Садржај и начин реализације ове врсте предиспитних обавеза студената прописани су описима појединих наставних предмета.

Поједини студијски програми предвиђају и обављање *стручне праксе* одређеног трајања у образовно-васпитним установама, као посебног дела студијског програма. Садржај и начин реализације ове врсте стручне праксе прописани су описом стручне праксе која је саставни део одређеног студијског програма.

Све видове стручне праксе студенти реализују у сарадњи са запосленим наставником или стручним сарадником у образовно-васпитној установи (вежбаонци) - ментором, који о томе води евиденцију.

Члан 2.

Циљ стручне праксе јесте подстицање, развијање и усавршавање педагошко-психолошко-методичких компетенција студената Филозофског факултета у Нишу путем опсервације и извођења часова наставе и других професионалних активности под надзором изабраног ментора, чиме се успоставља чврста спрега између претходно стечених теоријских знања и новостечених практичних умења. Студент стиче лично искуство у држању часова, раду са ученицима и другим учесницима образовно-васпитног процеса, креирању наставног процеса и других облика рада, развија осећање професионалне одговорности и упознаје се за организацијом рада целе установе.

Током стручне праксе студенти увежбавају стратегије и методе у планирању и извођењу наставе конкретног наставног предмета/одговарајућих професионалних активности у саодносу са осталим организационим јединицама и органима школе. Студенти током стручне праксе негују, стичу и усавршавају психолошко-педагошко-методичке компетенције које су неопходне за бављење професијом наставника/стручног сарадника у образовно-васпитној установи.

Студенти се кроз стручну праксу оспособљавају за улогу креативног, рефлексивног и критички оријентисаног наставника/стручног сарадника практичара.

Овако постављени исходи стручне праксе постижу се применом рефлексивног

модела стручне праксе, заснованог на менторском раду са мањом групом студената.

Члан 3.

Стручна пракса се спроводи у предшколским установама, основним и средњим школама, у складу са студијским програмима на појединим департманима Факултета.

За предмете који су заступљени и у основној и у средњој школи наставна пракса студената се организује равноправно у обе врсте образовних установа. Наставна пракса требало би да омогући студентима увид у наставу у различитим разредима основне и средње школе.

Стручна пракса у оквиру осталих педагошко-психолошких предмета и стручна пракса као посебан део студијског програма изводи се у установама одговарајућег нивоа образовања, у складу са захтевима из описа одговарајућег наставног предмета или описа стручне праксе.

Члан 4.

Стручна пракса се организује на свим департманима у оквиру чијих студијских програма основних или мастер студија постоји предмет Методика наставе (одређеног предмета) или предмет из групе педагошко-психолошких дисциплина, чијим је програмом предвиђено обављање одређених практичних задатака у образовно-васпитним установама, а у оквиру појединих студијских програма предвиђена је и стручна пракса као посебан предмет. При планирању стручне праксе, предметни наставник Факултета мора обухватити следеће активности студената током обављања стручне праксе:

1. присуство часовима ментора и часовима колега из групе, односно присуство одговарајућим професионалним активностима које обавља ментор или колега из групе;

2. учествовање у рефлексивним опсервацијама и анализи часова ментора и других студената их групе, односно одговарајућих професионалних активности које је обавио ментор или други студент из групе;

3. израду практичних припрема за часове, односно одговарајуће професионалне активности, и самостално и групно извођење наставе или друге врсте професионалних активности;

4. праћење ваннаставних активности наставника и ученика (рад школских секција и других ваннаставних активности),

5. упознавање са целокупним радом и организацијом установе (организацијом непосредног образовно-васпитног рада, радом школске библиотеке, радом педагога, психолога и других стручних сарадника, радом стручних органа и тела, законским прописима, правилницима и документацијом о организацији рада у установама),

6. евалуација и самоевалуација стечених компетенција и постигнућа студената на стручној пракси.

Члан 5.

У циљу успешног и организованог праћења стручне праксе студената од стране предметних професора/сарадника Факултета, образовно-васпитне установе - вежбаонице морају бити лоциране на подручју Града Ниша или, уз дозволу предметног наставника Факултета, у месту пребивалишта студента.

Факултет потписује уговор о извођењу стручне праксе са директорима установа

вежбаоница.

Менторе за вођење стручне праксе студената одређује предметни наставник Факултета, бирајући одговарајућег наставника или стручног сарадника са листе ментора коју Факултету доставља образовно-васпитна установа, по актуелним законским критеријумима стручног усавршавања наставника и стручних сарадника и завршене менторске обуке за извођење стручне наставне праксе.

Предметни наставник/сарадник Факултета и ментор сарађују у планирању и праћењу реализације стручне праксе студената.

Члан 6.

Ментори су наставници одговарајућег предмета, односно стручни сарадници у образовно-васпитним установама вежбаоницама који:

- имају положени стручни испит или уверење о стечених 36 ЕСПБ бодова из ППМ предмета и/или сертификат о менторској обуци реализованој од стране Филозофског факултета или Министарства просвете,
- истичу се у иновативној наставној/професионалној пракси,
- прихватају у целини програмске обавезе стручне праксе студената Факултета,
- имају одобрење школе у којој раде за вођење стручне праксе студената Факултета,
- континуирано усавршавају професионалне и менторске компетенције кроз програме стручног усавршавања и менторске обуке за извођење стручне праксе.

Ментор одређује садржај и распоред студентске праксе према школском програму и у договору са предметним наставником/сарадником Факултета.

Менторски рад се одвија у малим групама (препука је до пет студената) како студенти не би реметили редовне школске активности ментора.

Ментор по потреби ради и индивидуално са студентима када они самостално припремају и изводе наставу/одговарајуће професионалне активности предвиђене програмом стручне праксе.

Ментор укључује студенте у у припрему и реализацију својих школских часова/одговарајућих професионалних активности.

Ментор заједно са студентима анализира слушане и држане часове и при том указује на свеукупност организације наставних чинилаца, пре свега на наставне стратегије и методе, средства, облике рада и типове часова, односно анализира друге реализоване професионалне активности; даје им задужења и подстиче их на активност.

Ментор ангажује студенте да заједно критички размишљају и оцењују, како своје појединачне, тако и међусобне активности у артикулацији одржаних часова/одговарајућих професионалних активности.

Ментор оспособљава студенте за рефлексивни приступ настави/одговарајућим професионалним активностима путем самопосматрања и самовредновања властитих и поступака студената из групе.

Ментор упућује студенте у свеукупну делатност школе у којој се обавља стручна пракса.

Ментор контролише одговорност и уредност студената при обављању праксе.

Ментор врши евалуацију студентске праксе попуњавањем евалуативних листова и извештајем о постигнућима студената.

Уколико студент не испуњава своје обавезе током праксе у складу са програмом, или не поштује организацију и правила рада и понашања у установи, ментор може, у договору са предметним наставником Факултета, прекинути менторски рад са студентом и о томе ће обавестити предметног наставника или сарадника Факултета.

Члан 7.

Студент је у обавези да обави стручну наставну праксу и у основној и у средњој школи уколико је наставни предмет, у оквиру кога се одвија пракса, заступљен у њиховим наставним плановима и програмима. Остале видове стручне праксе студенти обављају у складу са спецификацијом предмета у оквиру кога је предвиђена стручна пракса, односно у складу са описом стручне праксе.

Студент на стручној пракси дужан је да следи рад свога ментора и његове професионалне обавезе унутар образовне установе, да поштује и прати предвиђену сатницу наставне организације и учествује у ваннаставним дешавањима.

Студент се према налогу ментора припрема за практичан рад са ученицима, учествује активно у анализи и тумачењу реализованих активности и изводи поједине делове наставе/одговарајућих професионалних активности. Пасивно или активно ангажовање студената подразумева и менторске и сопствене активности.

Најважнији задатак студената на стручној пракси јесте вођено посматрање менторске наставе/одговарајућих професионалних активности и самостално извођење угледних часова/одговарајућих професионалних активности у оном обиму који је предвиђен силабусом студијског програма.

Студент би требало, у оквиру стручне праксе, да се упозна и са задацима одељењског старешине и са начином организације и држања родитељских састанака.

Студент на пракси је у обавези да води студентски портфолио, тј. дневник стручне праксе који му потписује ментор, а оцењује предметни наставник Факултета.

Уколико ментор у установи не омогућава студенту обављање стручне праксе у складу са програмом, студент ће о томе обавестити предметног наставника или сарадника Факултета и затражити одређивање другог ментора. Предметни наставник Факултета ће донети одлуку у вези са оваквим захтевом студента.

Члан 8.

Коначна оцена из стручне праксе, односно из предмета који укључују стручну праксу, изводи се из студентског портфолија који чине: дневник праксе, листа активности, попуњени обрасци за посматрање и интерпретацију опсервираних часова/професионалних активности ментора, практичне припреме за непосредни рад и евалутивни листови, тј. извештај ментора о постигнућима и активностима студента током праксе.

Члан 9.

Наставнику или стручном сараднику запосленом у установи, који је ангажован као ментор студентима на пракси, Филозофски факултет издаје сертификат о менторском раду са студентима на пракси, на основу извештаја о реализованим активностима наставника и стручних сарадника – ментора студентима на пракси, који установа доставља Факултету на крају сваке наставне године.

Члан 10.

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања, а примењиваће се од дана објављивања на интернет презентацији Факултета. Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о наставној пракси студената Филозофског факултета од 23.07.2014. године.

Број: 107/1-13-01

У Нишу, 23.3. 2016. године

НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Горан Максимовић

Проф. др Горан Максимовић